

סמסטר ב', מועד א', תשס"ט
 תאריך הבחינה: 22.06.2009
 מספר קורס: 0365 - 1102

מספר מחברת _____

מספר ת.ז. _____

בחינה במבוא להסתברות

צוות ההוראה: פרופ' דוד גילת – שיעור, יובל הלר ורועי ספר - תרגיל

משך הבחינה: 3 שעות.

מותר להשתמש בדף (אחד בלבד) של סיכום אישי ובחומר העזר המצורף לשאלון.
 מחשב כיס – מותר, אך מיותר.

השאלון מורכב מ-20 שאלות המבוססות על 3 סוגיות. רצוי לענות על כולן.
 לכל שאלה ניתנות 3 תשובות שלכל היותר אחת מהן נכונה. סמן בטבלת התשובות את זו הנראית לך נכונה.
 אם כל 3 התשובות נראות לך לא נכונות, סמן (ד).
 סימון התשובה הנכונה במקום המתאים בטבלה שבתחתית עמוד זה מקנה 6 נקודות זכות. סימון תשובה לא נכונה נושאת 2 נקודות חובה. הנבחן רשאי לסמן יותר מתשובה אחת באותה שאלה.

								דוגמה:
☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒	א
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☒	ב
☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☒	ג
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☒	ד
0	-2	6	-2	-2	-4	4	0	ניקוד:
ג	ג	ב	א	ג	ב	ב	א	תשובה נכונה:

מספר נקודות הזכות (החובה) המירבי הוא 120 (120).
 הציון של הצובר N נקודות יהיה $\min\{100, \max\{N, 0\}\}$.

בהצלחה!

	1	2	3	4	5	6
א						
ב						
ג						
ד						

	7	8	9	10	11	12
א						
ב						
ג						
ד						

	13	14	15	16	17	18	19	20
א								
ב								
ג								
ד								

סוגיה I

מתבצעת סדרת הטלות בלתי תלויות של מטבע הוגן ($p = 1/2$) שעל צידו האחד מוטבע 0 ועל צידו השני מוטבע 1.

1. מה הסיכוי שהרצף 10 (קודם 1 ואחר-כך 0) יופיע לפני הרצף 00 (שני אפסים בזה אחר זה)?
 (א) $1/4$ (ב) $1/2$ (ג) $3/4$

2. תוחלת מספר ההטלות עד להופעת הרצף 00 היא: (א) 4 (ב) 5 (ג) 6

3. תוחלת מספר ההטלות עד להופעת הרצף 10 היא: (א) 4 (ב) 5 (ג) 6

4. מספר ההטלות עד להופעת הרצף 00 מתפלג: (א) גיאומטרית (ב) בינומית-שלילית (ג) היפר-גיאומטרית

יהי T_r ($r = 1, 2, \dots$) מספר ההטלות עד שלראשונה מופיע רצף של r אפסים בזה אחר זה.

(לדוגמא: עבור סדרת הטלות שתחילתה 1001110001 (משמאל לימין) $T_1 = 2$, $T_2 = 3$, $T_3 = 9$)

5. התוחלת המותנה $E(T_r | T_{r-1})$ שווה ל-: (א) $T_{r-1} + (1/2)E(T_r) + 1$ (ב) $T_{r-1} + 2$ (ג) $T_{r-1} + E(T_r) + 1/2$

6. התוחלת $E(T_r)$ שווה ל-: (א) 2^r (ב) $1 + 2^{r-1}$ (ג) $2(2^r - 1)$

סוגיה II

מחלקים קבוצה של 24 ילדים (ביניהם שאול, דוד ושלמה) לשתי קבוצות A ו-B, כך שכל אחד מהם, באופן בלתי תלוי באחרים, שייך בסיכויים שווים לכל אחת משתי הקבוצות. יהי X_0 מספר הילדים בקבוצה A.

7. ההתפלגות של X_0 היא: (א) גיאומטרית (ב) היפר-גיאומטרית (ג) בינומית

לאחר החלוקה הראשונית, בוחרים באקראי ילד אחד מ-24 הילדים (כלומר, מהאיחוד של שתי הקבוצות) ומעבירים אותו מהקבוצה שלו לקבוצה האחרת. חוזרים על פעולה זו (בחירה והעברה) פעם אחר פעם. יהי X_n מספר הילדים בקבוצה A ו- Y_n מספרם בקבוצה B אחרי n העברות כאלה.

8. מה הסיכוי ששאול, דוד ושלמה ייבחרו בחלוקה הראשונית באותה קבוצה ויישארו בה גם לאחר ההעברה הראשונה?

(א) $\frac{7}{32}$ (ב) $\frac{7}{64}$ (ג) $\frac{3}{16}$

9. המשתנים המקריים $X_0, X_1, X_2, \dots$ הם: (א) בלתי תלויים ושווי התפלגות (ב) שווי התפלגות אך תלויים (ג) תלויים ובעלי התפלגויות שונות זו מזו.

10. התוחלת המותנה $E(X_1 | X_0)$ היא: (א) $X_0 - 1$ (ב) $\frac{23}{24}X_0 + 1$ (ג) $\frac{11}{12}X_0 + 1$

11. מקדם המתאם $\rho(X_0, X_1)$ הוא: (א) $\frac{1}{2}$ (ב) $-\frac{1}{2}$ (ג) $\frac{23}{24}$

12. מקדם המתאם $\rho(X_n, Y_n)$ הוא: (א) -1 (ב) 0 (ג) +1

סוגיה III

נתון ניסוי בעל 3 תוצאות אפשריות A, B, C עם הסתברויות חיוביות α, β, γ ($\alpha + \beta + \gamma = 1$) בהתאמה. מתבצעת סדרה של ניסויים בלתי תלויים כאלה.

13. הסיכוי שהתוצאה A תופיע לפני התוצאה B בסדרת הניסויים הוא: (א) $\frac{\gamma}{\alpha + \gamma}$ (ב) $\frac{\beta}{\beta + \gamma}$ (ג) $\frac{\alpha}{\alpha + \beta}$

14. תוחלת מספר ה-A-ים לפני הופעת ה-C הראשון היא: (א) $\frac{\alpha + \beta}{\gamma}$ (ב) $\frac{\alpha}{\gamma(\alpha + \beta)}$ (ג) $\frac{\alpha}{\gamma}$

יהיו X_n, Y_n, Z_n מספרי ה-A, B, C (בהתאמה) שהתקבלו ב-n הניסויים הראשונים.

15. מצאו $0 < c$ כך שהתוחלת של $X_n + Y_n - cZ_n$ שווה ל-0:

(א) $c = (1 - \gamma)\gamma^{-1}$ (ב) $c = \sqrt{n}(\alpha + \beta)$ (ג) אין c כזה.

16. מהי השונות של $X_n + Y_n - cZ_n$ כאשר $c = (1 - \gamma)\gamma^{-1}$? (א) $n\gamma^2$ (ב) $n(1 - \gamma)$ (ג) $n(1 - \gamma)\gamma^{-1}$

17. יהי ρ_n מקדם המתאם בין X_n ל- Y_n . הסדרה $\{\rho_n\}$ היא:

(א) יורדת ממש (ב) נשארת קבועה, כלומר $\rho_n = \rho_1$ לכל n (ג) שואפת לאפס כאשר $n \rightarrow \infty$.

בניח שחוזרים על הניסוי הנ"ל מספר סופי של פעמים אלא שמספר החזרות לא נקבע מראש כי אם על פי הגרלה פואסונית עם תוחלת λ , כלומר $N \sim \text{Poisson}(\lambda)$, בלתי תלוי בכל השאר, וכאשר $N = n$ חוזרים על הניסוי n פעמים. יהיו X_N, Y_N, Z_N מספרי הפעמים שהתקבלו התוצאות A, B, C בהתאמה.

18. ההתפלגות של X_N היא: (א) גיאומטרית (ב) בינומית (ג) פואסונית

19. ההתפלגות המשותפת של (X_N, Y_N, Z_N) היא:

(א) טרינומית (ב) התפלגות של 3 מ"מ פואסוניים ב"ת (ג) התפלגות של 3 מ"מ בינומיים ב"ת.

20. השונות של X_N היא: (א) $\lambda\alpha(1 - \alpha)$ (ב) $\lambda^2\alpha^2$ (ג) $\lambda\alpha$